

Plan Odnowy Miejscowości Ludowice na lata 2017 - 2024

Gmina Ryńsk, w skład której wchodzi miejscowość Ludowice, położona jest we wschodniej części województwa kujawsko - pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim. Gmina zajmuje teren o powierzchni 200,8 km² i liczy 8860 mieszkańców. W skład Gminy wchodzi 21 sołectw skupiających 35 miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Ludowice jest dokumentem służącym realizacji przedsięwzięć wpływających na poprawę warunków życia mieszkańców wsi, zaspokojenia ich potrzeb społeczno kulturowych, rozwoju tożsamości oraz zachowania dziedzictwa kulturowego. Realizacja zadań ujętych w planie obejmuje lata 2017-2024.

1. Charakterystyka miejscowości

Wieś Ludowice położona jest w południowo-zachodniej części Gminy Ryńsk. Większość obszaru sołectwa stanowią grunty orne – 488 ha, pozostała część ziem to: łąki trwałe – 134 ha, pastwiska – 71 ha, lasy – 214 ha, tereny zabudowane – 10 ha oraz inne grunty – 152 ha. .

Wieś posiada korzystne położenie krajobrazowe, ciekawe walory przyrodnicze i jest ogólnie zadbane. Wokół części domostw są warzywniki lub ogrody, gdzie można spotkać jeszcze tradycyjne odmiany drzew owocowych. Dzieci i młodzież uczęszczają do nowo rozbudowanego i dobrze wyposażonego Zespołu Szkół (Szkoły Podstawowej i Gimnazjum) w Ryńsku.

Życie mieszkańców Ludowic skupia się głównie wokół własnych domostw, ludzie są dobrze zorganizowani, bieżące problemy i nurtujące społeczność sprawy rozpatrywane są na zebraniach sołeckich, u sołtysa bądź przy okazji okolicznościowych spotkań. W Ludowicach istnieje prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich, które jest organizatorem pokazów kulinarnych i konkursów oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Dużą rolę w życiu wsi pełni Sołtys i Rada Sołecka. Organizowane są zabawy i okolicznościowe spotkania dla całej społeczności wiejskiej.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ludowicach – 2016 r.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Dziedzictwo kulturowe

Historia miejscowości Ludowice sięga XVIII wieku. W 1766 r. osada wzmiankowana jest jako nowa kolonia na świeżo wykarczowanym obszarze leśnym. W 1773 r. wieś liczyła 17 mieszkańców. Około 1884 r. liczba mieszkańców Ludowic wzrosła do 83 osób. W latach 1890 – 1900 przybyło 15 nowych osadników. W kolejnych latach liczba osadników sukcesywnie wzrastała. W 1921 r. wieś liczyła już 459 mieszkańców, w 1931 r. – 489 osób, w latach 1999 – 2005 liczba mieszkańców zmalała do 247 osób, a w 2016 r. wieś liczy 258 mieszkańców. W 1928 r. w Ludowicach istniało 67 gospodarstw o łącznej powierzchni 920 ha. Trzy majątki obejmowały areał większy niż 50 ha. Od 1884 r. po dziś dzień Ludowice należą do parafii Ryńsk. We wsi istnieje cmentarz ewangelicki z 2 poł. XIX w., nieczynny od 1945 r. oraz cmentarz epidemiczny z 1914 r.

Od 1900 r. w Ludowicach funkcjonowała Szkoła Powszechna, która w 1930 r. liczyła 67 uczniów (61 Polaków oraz 6 Niemców) i 2 nauczycieli. Wymieniona placówka oświatowa została zlikwidowana w 1993 r.

W październiku 1939 r. na mocy dekretu Adolfa Hitlera Pomorze Gdańskie pod nazwą Okręg Rzeszy Gdańsk Prusy Zachodnie wcielono do III Rzeszy, a sołectwo Ludowice otrzymało nazwę Leutsdorf. W wyniku eksterminacyjnej polityki okupanta w 1939 r. w miejscowości Łopatki zamordowanych zostało kilkoro mieszkańców Ludowic, w tym sołtys Stanisław Grabowski. Szkołę Powszechną w Ludowicach zamknięto, a wszyscy nauczyciele narodowości polskiej zostali zwolnieni z pracy.

W styczniu 1945 r. po zakończeniu niemieckiej okupacji przywrócono przynależność sołectwa Ludowice do powiatu wąbrzeskiego i województwa pomorskiego (od 1948 r. bydgoskiego). Od 1999 r. mocą ustawy z 27.07.1998 r. miejscowość Ludowice, jako sołectwo gminy Wąbrzeźno weszło w skład powiatu wąbrzeskiego i województwa kujawsko – pomorskiego. Od 01.01.2017 r. Ludowice należą do gminy Ryńsk.

Od 1927 r. do dnia dzisiejszego w Ludowicach istnieje aktywnie działająca w środowisku jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP). W 1969 r. OSP zrzeszała 24 członków.

W 1960 r. w Ludowicach powstało Kółko Rolnicze liczące 18 członków, Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, a w 1965 r. uruchomiono Klub Rolnika oraz Wiejski Dom Kultury. W 1966 r. przeprowadzono elektryfikację całej wsi Ludowice.

3. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości Ludowice oraz wizja stanu docelowego

Dotychczasowe życie mieszkańców Ludowic cechuje dobra aktywność. Organizowane są lokalne wydarzenia kulturalne z udziałem dzieci i dorosłych. Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna aktywnie uczestniczą w organizacji życia społeczno-kulturalnego. Problemy mieszkańców wysuwane są i omawiane głównie na zebraniach wiejskich, w których uczestniczą władze gminne, sołtys, rada sołecka oraz mieszkańcy. Rozwiązywanie zgłaszanych spraw i postulatów uzależnione jest często od środków finansowych, które są nie wystarczające. Struktura zatrudnienia i uzyskiwania dochodów we własnych gospodarstwach domowych jest bardzo zróżnicowana. Część rodzin utrzymuje się z rolnictwa, część z pracy zarobkowej w jednostkach budżetowych, pracy w lokalnych i okolicznych podmiotach gospodarczych oraz z zasiłków dla bezrobotnych, rent rodziców czy też ze świadczeń pobieranych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk. Wieś posiada dobre połączenie komunikacyjne z Kowalewem, Ryńskiem, Chełmżą i Wąbrzeźnem. W ostatnich latach, dzięki organizowanym gminnym konkursom „Piękna zagroda” nastąpiła znaczna poprawa estetyki i

wyglądu obejść i posesji. Jednak w tym zakresie istnieje nadal wiele możliwości do działania. Problem ten jest dostrzegany i postulowany do realizacji przez społeczność lokalną.

W celu dalszego ożywienia życia społecznego, kulturalnego, szerszego otwarcia wsi na świat oraz poprawy standardu życia mieszkańców uchwalono Plan Odnowy Miejscowości Ludowice na lata 2017 – 2024. W tym celu zebrano niezbędne informacje o istniejących zasobach, planach, potrzebach i oczekiwaniach społecznych oraz sporządzono analizę SWOT. Plan uwzględnia cele i projekty związane z poprawą egzystencji mieszkańców, infrastruktury technicznej, sportowej i kultywowaniem lokalnych tradycji.

Przy wyborze zadań przewidzianych do realizacji kierowano się kryteriami, które winny służyć:

- podnoszeniu standardu życia i pracy na wsi;
  - podnoszeniu atrakcyjności turystycznej miejscowości;
  - wzrostowi atrakcyjności inwestycyjnej;
  - zaspokojeniu potrzeb edukacyjnych, społecznych i kulturalnych i sportowych;
- oraz rozwojowi tożsamości społeczności wiejskiej i zachowaniu dziedzictwa kulturowego.

Po dokonaniu ostatecznej redakcji niniejszego planu podjęto stosowne uchwały.

Ustalono, że w ramach działania wspierane będą projekty obejmujące:

- realizację zadań z zakresu urządzania miejsc i terenów pełniących funkcje rekreacyjne i sportowe;
- modernizację przestrzeni publicznej wsi, w tym rozbudowę sieci wodociągowej, budowę oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;
- publiczną infrastrukturę przyczyniającą się do rozwoju funkcji turystycznych, kulturalnych i sportowych wsi.
- instalację Odnawialnych Źródeł Energii ograniczających emisję dwutlenku węgla.

Co wyróżnia wieś?	Co ma ją wyróżniać?
<ul style="list-style-type: none"> - istnieje świetlica wiejska, - urządzony plac zabaw dla dzieci - malowniczo położone i czyste środowisko, - aktywna działalność KGW i OSP. KGW jest inicjatorem wielu wydarzeń lokalnych, w tym imprez kulturalnych dla dzieci i warsztatów kulinarnych, - dogodnie połączenie komunikacji drogowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - estetycznie zagospodarowane zagrody, uśmiechnięci mieszkańcy, zadowoleni, że tutaj właśnie mieszkają, - możliwość rozwoju i podejmowania pracy, - otoczenie miłe dla oka, - ludzie mili i przyjaźni dla siebie, - rozwinięte usługi turystyczne,
Jakie pełni funkcje?	Jakie ma pełnić funkcje?
<ul style="list-style-type: none"> - mieszkalno – egzystencjalne, - produkcyjno – rolnicze. 	<ul style="list-style-type: none"> - społeczność jako jedna duża rodzina dbająca o interesy ogółu, - kulturalne i turystyczne, - produkcyjno- rolnicze, - możliwości rekreacyjno – sportowe.
Kim są mieszkańcy?	Kim mają być mieszkańcy?
<ul style="list-style-type: none"> - rolnicy indywidualni, - robotnicy pracujący w zakładach pracy, - pracownicy jednostek budżetowych, - emeryci i renciści. 	<ul style="list-style-type: none"> - osoby wykształcone, zaangażowane w sprawy wsi, wspólnoty, - osoby rozwijające własne zainteresowania, - osoby bardziej zamożne, - tworzą wspólnotę,

	- społecznicy.
Co daje utrzymanie?	Co ma dać utrzymanie?
- praca w gospodarstwie, - pomoc GOPS, - praca w zakładach pracy, - emerytury i renty, - zasiłki socjalne.	- praca w rolnictwie, zakładach pracy, - praca chałupnicza, - własna działalność gospodarcza, - różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy?
- znaczna część angażuje się w sprawy wsi, - są wystarczająco zgodni, aby się porozumieć,	- wspólne prace przy upiększaniu wsi, - spotkania na wieczorkach, zabawy, szkolenia, warsztaty, - demokratyczne podejście do wszelkich spraw i problemów.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?
- zebrania wiejskie, - pomoc sąsiedzka, - spotkania na różnych uroczystościach, - spotkania i rozmowy, - za pośrednictwem sołtysa i radnego oraz osobiście zgłaszane problemy w Urzędzie Gminy, - część informacji wymieniana jest podczas spotkań sąsiedzkich lub przypadkowych.	- dyskusja na spotkaniach mieszkańców, - dobra frekwencja na zebraniach wiejskich, - współpraca z Urzędem Gminy, - publiczna dyskusja na temat nurtujących wieś lokalnych problemów.
Jaki wygląd ma nasza wieś?	Jak ma wyglądać nasza wieś?
- ludzie na ogół dbają o własne mieszkania i obejścia, - wygląd pojedynczych posesji pozostawia wiele możliwości do dalszych działań,	- czysta, zadbana, drogi w dobrym stanie technicznym, - rozbudowana sieć wodociągowa, - pełna kanalizacja sanitarna wsi lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. - zadbane posesje
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?
- Dożynki Wiejskie, - doroczne uroczystości odpustowe, - tradycje świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocne	- Dożynki Wiejskie, Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, Dzień Strażaka - spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka,
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?
- sukcesywnie z roku na rok wyglądają coraz lepiej, - przybywa nowych budynków, - niektóre ogródki przydomowe biorą udział w konkursach pod nazwą „Piękna zagroda”.	- ukwiecone ogródki, - czyste skwery i rowy wzdłuż dróg prowadzących do wsi i w centrum wsi, - porządek w obejściach.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?
- istnieje pewna wiedza mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i ekologii, - czyste powietrze.	- bez wyjątku płyty gnojowe zabezpieczające przed spływaniem ścieków do gleb, - pełna sieć wodociągowa, kanalizacja lub

	przydomowe oczyszczalnie ścieków, - szkolenia dla mieszkańców uświadamiające im ich szkodliwe działanie na rzecz środowiska, w którym mieszkają, - segregacja śmieci.
Jakie jest rolnictwo?	Jaki ma być rolnictwo?
- po części zmechanizowane i rozdrobnione, - brak środków finansowych na zakup nowych maszyn oraz wdrażanie nowych technologii, - zróżnicowanie klasy gleb znacząco wpływa na status majątkowy gospodarstw rolnych.	- rozwinięte rolnictwo z nowoczesnym i wydajnym sprzętem i technologiami, - opłacalna produkcja roślinna i zwierzęca, - ścisła współpraca rolników z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, - wysiłek i praca rolnika należycie wynagrodzona.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?
- główna droga asfaltowa przez centrum wsi, - połączenie z Wąbrzeźnem, i innymi miejscowościami, - przystanek PKS	- dobry stan nawierzchni dróg prowadzących do wsi i przez wieś.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Co proponujemy dzieciom i młodzieży ?
- możliwość korzystania z pomieszczeń świetlicy wiejskiej, - korzystanie z istniejącego placu zabaw, - udział w lokalnych imprezach okolicznościowych organizowanych dla dzieci i młodzieży	- wyposażona świetlica wiejska - zajęcia rekreacyjne, - organizacja okolicznościowych spotkań integracyjnych dla dzieci.

Nasza miejscowość za 7 Lat – Wizja rozwoju naszej miejscowości

Mieszkańcy marzą, aby wieś miała dobrą infrastrukturę techniczną i rekreacyjno-sportową, zwracała na siebie uwagę utrzymanym porządkiem w obejściach, pięknymi ogrodami, uporządkowanym i zagospodarowanym centrum wsi. Mili i uśmiechnięci ludzie, zorganizowani mieszkańcy, którzy kultywują tradycje przodków, pielęgnują je i rozwijają. Bogata oferta dla dzieci i młodzieży - dla najmłodszych coroczna organizacja Dnia Dziecka. Dla osób dorosłych warsztaty prowadzone w ramach Koła Gospodyń Wiejskich, spotkania na festynach i zabawach tanecznych w odpowiednio wyposażonej świetlicy wiejskiej. Mieszkańcy pragną rozwijać się proekologicznie, każde gospodarstwo winno być podłączone do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej lub przydomowej oczyszczalni ścieków.

4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

ANALIZA SWOT

<p>1. Silne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystne położenie geograficzne i ciekawe otoczenie przyrodnicze, - czyste powietrze - bliskość terenów leśnych, - aktywnie funkcjonujące KGW i OSP, - życzliwi i chętni do pracy mieszkańcy - aktywne uczestnictwo części mieszkańców wsi w dorocznych konkursach „Piękna Zagroda”.	<p>2. Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - słabo rozbudowana sieć wodociągowa - brak firm i punktów usługowych, - brak aktywnych organizacji młodzieżowych, - brak zespołów artystycznych i kół zainteresowań - brak publicznego punktu dostępu do internetu.
<p>3. Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość zrzeszania się rolników w grupach producenckich, - możliwość poszerzania oferty agroturystycznej, - upowszechnianie możliwości korzystania mieszkańców z internetu, - bieżąca poprawa warunków komunikacyjnych i gospodarczych wsi, - podejmowanie przez mieszkańców własnej działalności gospodarczej - termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej. - montaż oświetlenia energooszczędnego na terenie wsi	<p>4. Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - starzenie się społeczeństwa, - utrzymujące się bezrobocie, - ucieczka młodzieży ze wsi do miasta i wyjazdy za granicę w celu poszukiwania pracy - brak perspektyw życiowych dla ludzi młodych, - słaba opłacalność produkcji rolnej.

Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Określa się obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających rozwojowi miejscowości. Ze względu na jego cechy funkcjonalno-przestrzenne i położenie obejmował on będzie całą miejscowość Ludowice. Na tym obszarze mieściła się będzie m.in. rozbudowana sieć wodociągowa.

ARKUSZ PLANOWANIA

– NASZA MAŁA STRATEGIA: Plan Odnowy Miejscowości Ludowice 2017-2024.

Wizja rozwoju sołectwa: Ludowice wsią nowoczesną, ekologiczną, estetyczną i dobrze zorganizowaną

PRIORYTET I

Poprawa standardu życia mieszkańców

Cel I: Zaspokajanie potrzeb egzystencjalnych i kulturalnych mieszkańców.

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Sukcesywne doposażanie świetlicy wiejskiej w niezbędny sprzęt i urządzenia	Fundusze Sołeckie - 75% Inne (darczyńcy i sponsorzy)– 25%	2017-2024
2. Rozbudowa sieci wodociągowej z przyłączami	UE – 63,63 % Gmina – 36,37%	2017 - 2018
3. Termo modernizacja budynku świetlicy wiejskiej.	Gmina 230.000 zł	2018
4. Budowa oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej	Gmina 36,37 UE 63,63%	2017 - 2018

PRIORYTET II

Kształtowanie nowoczesnego oblicza miejscowości Ludowice.

Cel I: Poprawa wizerunku i estetyki wsi

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Udział mieszkańców w dorocznym konkursie „Piękna zagroda”	koszty indywidualne uczestników-100%	na bieżąco
2. Przestrzeganie segregacji śmieci i odpadów w gospodarstwach domowych	koszty indywidualne mieszkańców 100%	na bieżąco
3. Montaż oświetlenia energooszczędnego na terenie wsi	Gmina 15% UE do 85%	2018 - 2024

PRIORYTET III

Integracja społeczeństwa wiejskiego.

Cel II: Aktywizacja lokalnych grup społecznych i organizacji.

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Organizowanie w świetlicy zajęć opiekuńczych, edukacyjnych lub wypoczynku wakacyjnego dla dzieci i młodzieży.	Środki własne-10% Sponsorzy indywidualni lub firmy-90% wolontariuszki z KGW	W miarę potrzeb i możliwości corocznie
2. Organizowanie kursów, warsztatów i konkursów dla dorosłych.	koszty organizatora kursu lub warsztatów oraz sponsorzy	2017-2024
3. Udział w dorocznych gminnych i sołeckich uroczystościach dożynkowych lub festynach promocyjnych	działalność społeczna	na bieżąco
4. Udział młodzieży w dorocznych rozgrywkach sportowych o puchar Wójta Gminy Ryńsk	działalność społeczna	corocznie

Możliwość realizacji zadań ujętych w Planie Rozwoju Miejscowości Ludowice warunkowana jest sytuacją finansową sołectwa i gminy oraz możliwością pozyskania środków finansowych z innych, źródeł w tym z Unii Europejskiej i może być weryfikowana.

Zarządzanie:

Za wdrażanie, monitorowanie i promocję projektów ujętych w Planie odpowiedzialny jest Sołtys wraz z Radą Sołecką i Grupą Odnowy Wsi. Na szczeblu Gminy powyższe działania koordynuje wyznaczona przez Wójta Gminy osoba. Komunikacja społeczna polegać będzie na bieżącym zamieszczaniu informacji na stronie internetowej Gminy oraz na łamach Gminnych Wieści.